

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7 Vtrum malis prælatis sit exhibendus honor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

AD PRIMVM ergo dicendum, quod cum dicitur. Eligite meliorem, intelligitur de meliori ad talem dignitatem.

AD SECUNDVM dicendum, quod in comparatione prelati debent esse ceteri quasi grex, non considerata sola sanctitate moru, sed discretionem & strenuitate, & aliis huiusmodi quae in pastore exiguntur ad regendum.

AD TERTIVM dicendum, sicut ad primum.

AD IIII. dicendum, quod ille qui eligitur in prelatum, non eligitur quasi ad hereditatem possidendam, quia hereditas Christianorum non est in terra, sed est in caelo, ipse Deus, sicut in illud Psal. 15. Dominus pars hereditatis meae. Eligitur autem velut dispensator in familia Domini alicuius, secundum illud 1. Corint. 4. Sic nos existimet homo ut ministros Christi, & dispensatores &c. Dispensator autem non semper eligitur qui est propinquior, sed est magis idoneus.

AD V. dicendum, quod similiter etiam contingeret in procuracione serui alicuius Domini temporalis quod non oportet querere hominem meliorem simpliciter, sed meliorem ad seruiendum.

AD illud vero quod in contrarium obiicitur, dicendum quod decretalis intelligenda est quantum ad hoc quod non semper oportet eligere meliorem simpliciter, sed sufficit eligere bonum. Vel dicendum, quod non loquitur quantum ad forum conscientiae, sed quantum ad forum contentiosum, in quo non reprobatur electio ex hoc, quod potest aliquis alius magis idoneus inueniri, dummodo ille qui eligitur idoneus sit, alias omnis electio calumniam pateretur.

ARTICVLVS VII.

Vtrum malis prelati sit exhibendus honor.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod malis prelati non sit exhibendus honor. Sicut enim dicit Boetius in libro de consolatione. Non possumus ob honores reuerendos iudicare, quos ipsis honoribus reputamus indignos: sed mali prelati non sunt honoribus digni. ergo non possunt iudicari esse reuerendi a suis subditis.

¶ 2 Præ. Honor non debetur prelati malis nisi ratione prelationis. Cum ergo sunt prelatione indigni, sunt etiam per consequens indigni ad honores, & ad alia omnia quae sunt prelationi propria.

SED CONTRA est, quod dicitur Exod. iij. c. Honora patrem tuum. gloss. id est, prelatos. Cum ergo indefinite loquatur, videtur quod omnes prelati tam boni quam mali sunt honorandi.

RESPON. Dicendum, quod in plato duo possumus considerare, personam propriam, & dignitatem, sicut in quam est quaedam persona publica. Si ergo prelati sit malus ratione personae suae, non est honorandus, quia cum honor sit reuerentia alicui exhibita in testimonium virtutis, falsum testimonium de eo proferret si quis eum obtentu propriae personae honoraret, contra illud quod dicitur Exod. 20. Non loquaris contra proximum tuum falsum testimonium: sed in quantum est persona publica, sic gerit typum & locum non sui ipsius, sed alterius, scilicet Christi in Ecclesia, vel reipublica, ut Dominus in secularibus dignitatibus, & sic valor eius non computatur secundum personam, sed secundum eum cuius loco praesidet: sicut est de lapillo qui in computationibus ponitur loco centum marcarum, cum in se nihil valeat, ut dicitur Proverb. 26. Sicut qui mittit lapidem in acerrum

Mercurij, ita qui tribuit insipienti honorem. Mercurius enim dicebatur Deus rationis & meritationis, & ita est ei honor exhibendus non propter se, sed propter eum cuius loci obtinet, sicut adoratio imaginis refertur ad prototypum, ut dicitur Damascenus. Unde, & malus prelati idolo comparatur, Zach. 11. O pastor & idolum derelinquens gregem.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod intentio Boetii est dicere, quod mali homines non iudicantur reuerendi in propriis personis, quamuis eis exhibentur honores propter officia, in quibus sunt constituti.

AD SECUNDVM dicendum, quod malus prelati & indignus est prelatione, & honoribus qui prelati debentur: sed ille cuius vicem gerit dignus est ut eius vicario talis honor exhibeatur, sicut beata Virgo digna est ut eius imaginem de pida in pariete reuerentur, quamuis tali reuerentia ipsa imago digna non sit.

QVÆSTIO V.

DE INDE queritur de pertinentibus ad gratiam quantum ad oēs, & quae continentur in statu.

Et circa hoc quaeruntur tria.

¶ Primo, De orationibus, utrum oratio tantum valeat facta pro alio sicut facta pro se.

¶ Secundo, De suffragiis, utrum magis proficiat pro peri magis digno, quam diuiti, pro quo specialiter sunt.

¶ Tertio, De votis, utrum votum simplex dicatur matrimonium contractum.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum oratio plus valeat pro se facta, quam pro alio.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur quod oratio plus valeat pro se facta, quam pro alio. Ita enim dicitur in quadam glossa, quod specialis orationes plus valent: sed illa est maxime specialis, quae quis pro se orat, ergo plus valet oratio pro se facta, quam pro alio.

¶ 2 Præ. Ut dicitur in li. de spiritu & anima Oratio nihil aliud est quam deuotio mentis in Deum: sed magis deuote aliquis orat pro se, quam pro alio. ergo plus valet oratio pro se facta, quam pro alio.

SED CONTRA. Oratio tanto amplius valet, quanto magis est deuota: sed quando quis deuotus orat pro alio quam pro seipso, ergo plus valet oratio pro alio, quam pro seipso.

RESPON. Dicendum, quod duplex est valor orationis. Vnus qui est orationis proprius, sicut in quem dicitur valere oratio ad impetrandum illud quod petitur, sicut oratio Petri valuit ad suscitacionem Thebitae. Alius valor est communis orationi, & aliis operibus uirtutum, sicut in quod oratio valere dicitur ad meritum aliquid ipsi oranti prout charitate informatur, sicut oratio Petri qua suscitacionem Thebitae impetrauit, fuit meritoria Petro vite eterne, in qua tunc erat actus charitatis informatus. Loquedo ergo de primo valore ceteris paribus plus valet oratio facta pro se quam pro alio, quia efficacia orationis in impetrando potest amittere suum effectum, quando pro alio fit ex aliquo impedimento, quod inuenitur in eo pro quo oratur. Vn una de conditionibus orationis quae faciunt eam efficacem ad impetrandum, est vult aliquis pro se orat. Quantum autem ad secundum valorem oratio magis valet quae ex maiori charitate procedit siue pro se, siue pro alio fiat. Si autem de intentione.

22. q. 63. a. 1.
o. & q. 104.
a. 1. ad 2. & 3.
di. 9. 2. a. 3. o.